

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

**INTEGRAČNÍ
CENTRUM
PRAHA**

HODNOCENÍ STRATEGIE MĚSTA V OBLASTI INTEGRACE - PRAHA, ČESKÁ REPUBLIKA

**PARTICIPAČNÍ MAPOVÁNÍ
A HODNOCENÍ POLITIKY A PRAXE
MĚSTA V OBLASTI INTEGRACE
CIZINCŮ Z TŘETÍCH ZEMÍ**

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

**INTEGRAČNÍ
CENTRUM
PRAHA**

Hodnocení strategie města v oblasti integrace – Praha, Česká republika

Copyright ©2018 Integrační centrum Praha a autoři

© Anca Covrigová

© Luboš Kožíšek

© Veronika Spiegelová

Budete-li chtít citovat tuto publikaci, uveďte prosím její název a název organizace, která publikaci vytvořila.

Online publikace je dostupná na: www.integra-eu.net / www.icpraha.com

“Evropská komise žádným způsobem nezodpovídá za obsah tohoto dokumentu a využití informací v něm obsažených. Tento dokument obsahuje čistě pohledy autorů, kteří za něj nesou plnou odpovědnost.”

ISBN 978-80-270-4912-7

INTEGRA project has received funding from the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund under grant agreement № 776047

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

OBSAH

Shrnutí	4
Úvod	6
Část I. – Kontext města	7
Část II. – Hlavní zjištění.....	11
1. Desk research	11
2. Focus groups	14
3. Evaluační procházky městem s dotazníkem.....	16
4. PhotoVoice	21
Část III. – Závěry a doporučení.....	27
Část IV. – Dobrá praxe.....	30
Seznam použité literatury	31

SHRnutí

Hodnocení hl. města Prahy proběhlo v období od dubna do srpna 2018 a soustředilo se na 4 hlavní témata:

- Vize a služby města v oblasti integrace CTZ (cizinců z třetích zemí);
- Sociální inkluze a občanská angažovanost komunity CTZ a dalších migrantů;
- Prostředí města a pocit bezpečí;
- Postoj majority vůči CTZ a ostatním migrantům.

Pro účely hodnocení města byly využity následující metody: desk research (sekundární výzkum), focus groups (fokusní skupiny), evaluační procházky městem s dotazníkem a PhotoVoice.

Výsledky hodnocení ukázaly, že město Praha je otevřené CTZ a disponuje strategickými materiály, které cílí na tuto cílovou skupinu a nabízí pro ni množství vysoce kvalitních služeb. Na druhé straně ale existuje prostor pro zlepšení, a to zejména v oblasti prevence nenávistných projevů a zločinů z nenávisti (tzv. hate speech a hate crime), možností zapojení CTZ do komunitního a politického života, či v oblasti komunikační strategie města.

Praha disponuje koncepcí pro integraci CTZ, provozuje informační webové stránky a financuje projekty podporující bezproblémové soužití obyvatel města. Na druhou stranu ale není věnováno dostatek pozornosti naplňování koncepce a evaluaci jejího dopadu; informace pro CTZ sice jsou k dispozici, ale ti o nich často vůbec neví (částečně proto, že nejsou zvyklí tento druh informací vyhledávat); a aktivity financované městem za účelem setkávání obyvatel Prahy jsou jen zřídka kdy mainstreamové, čili určené pro všechny obyvatele bez ohledu na jejich původ.

Občanská angažovanost je v České republice obecně velmi nízká, navzdory tomu si ale Praha v této oblasti vede ve středoevropském měřítku relativně dobře. V Praze existuje mnoho aktivních neziskových organizací, které se zabývají tématem integrace CTZ a některé městské části se snaží vytvářet příležitosti pro zapojení CTZ. Město i jednotlivé městské části by nicméně měly pracovat na rozšiřování těchto možností a snažit se motivovat CTZ k většímu zapojení.

Praha je považována za bezpečné město bez tzv. no-go zón, s dobře fungujícím systémem veřejné dopravy. Chybí jí ale vhodná preventivní opatření proti projevům nenávisti i proti nově vznikajícím sociálně izolovaným oblastem, kam se stěhuje stále větší počet migrantů, v důsledku čehož odcházejí původní obyvatelé, kteří mají pocit, že tam již “nepatří”.

Město jako takové je otevřené CTZ a většina obyvatel Prahy vnímá pozitivně ty cizince, které

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

**INTEGRAČNÍ
CENTRUM
PRAHA**

osobně znají. Na druhé straně se ale Praha vyznačuje značně negativním veřejným diskursem, ovlivněným jak médii, tak zčásti i politickými představiteli. Město v tomto ohledu nezaujalo jasné veřejné stanovisko vyhrazující se proti těmto negativním tendencím.

Hlavní závěry proběhlého hodnocení by měly být zahrnuty do strategických dokumentů města, zejména Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců a jejích akčních plánů. Vzhledem k tomu, že se současná koncepce zaměřuje především na vize a služby města, relevantní doporučení vycházející z tohoto hodnocení by měla být vzata v potaz při přípravě nadcházejícího akčního plánu na léta 2020-2021. Témata týkající se sociální inkluze, prostředí města a vzájemných vztahů spadají v současné koncepci pod téma „Soužití“. Doporučení týkající se aspektů vyskytujících se v současné koncepci by měla být taktéž zahrnuta do dalšího akčního plánu. Témata, která se prozatím v koncepci nevyskytují (zejména témata týkající se prostředí a potenciálně izolovaných oblastí, prevence a veřejného diskurzu, postojů a vzájemného soužití majority a CTZ) by měla být zahrnuta do aktualizované verze koncepce, která vejde v platnost v lednu 2022.

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

ÚVOD

Toho hodnocení města se uskutečnilo v rámci mezinárodního projektu INTEGRA (Integration of Third Country Nationals through Urban Partnerships), jehož hlavním cílem je zefektivnit proces dlouhodobé integrace cizinců ze třetích zemí ve vybraných městech v pěti státech EU (Bulharsko, Chorvatsko, Itálie, Slovensko a Česká republika) na základě vzájemného sdílení znalostí a zkušeností napříč jednotlivými zeměmi.

Mezi hlavní cíle projektu INTEGRA patří rozvoj, testování a propagace nových modelů a nástrojů participativního hodnocení integrace na úrovni měst (hodnocení města Prahy, jehož výsledky jsou zde prezentovány, jsou naplněním tohoto cíle), rozvoj a zlepšení/zefektivnění integrační politiky města (zejména na základě výsledků získaných v rámci tohoto hodnocení), prohloubení porozumění mezi migranty a většinovou společností pomocí odstraňování vzájemných předsudků a obav (především pomocí následovné kampaně) a rozvoj spolupráce mezi stakeholdery, experty, jednotlivými sektory, městy a zeměmi zapojenými do projektu. Projekt INTEGRA je do značné míry odpovědí či reakcí na výzvy v oblasti migrace a integrace, kterým v současné chvíli čelí většina zemí EU. Tyto výzvy do značné míry souvisejí s nedostatkem pracovních sil, který si žádá lepší řízení legálních migračních toků kvalifikovaných migrantů, jako i s řešením problémů vzniklých v důsledku tzv. uprchlické krize.

Toto hodnocení města je jedním z pěti hodnocení, která proběhla ve vybraných městech v zemích partnerů projektu, a jeho cílem je přispět k porozumění komplexní situace týkající se integrační politiky hl. města Prahy. Jednotlivé metody (viz výše) byly využity k identifikaci efektivní a udržitelné praxe, ale také problémů a témat, kterými je potřeba se zabývat, aby byla zajištěna pokud možno bezproblémová integraci CTZ. Výsledky hodnocení budou využity k vytvoření tzv. City Integration Agenda (integrační plán města), který představí návrhy a doporučení týkající se možných budoucích scénářů města z hlediska migrace a integrace CTZ. Tato doporučení budou následně zahrnuta do existujících strategických materiálů města. Výsledky hodnocení zároveň poslouží jako zdroj informací a inspirace k navazující kampani v rámci projektu INTEGRA.

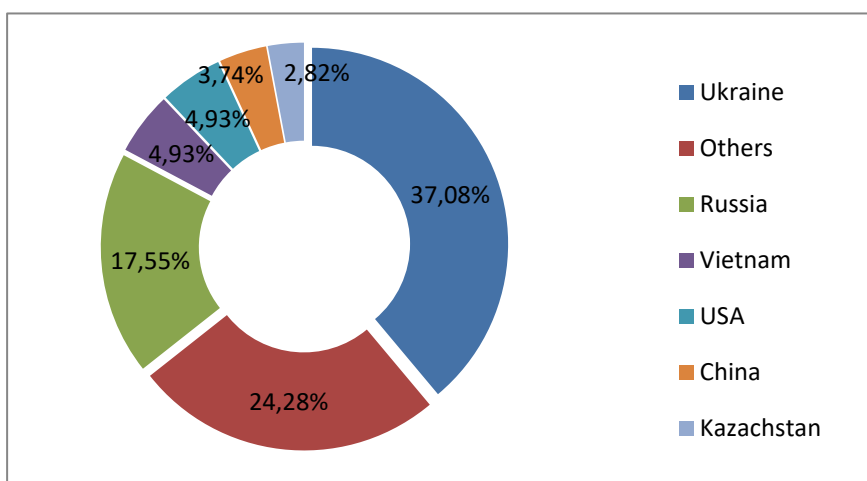

ČÁST I.

KONTEXT MĚSTA

Praha je významným starobyklým středoevropským městem a kulturním, politickým a ekonomickým centrem České republiky. Pražská populace se pohybuje kolem 1,3 milionu obyvatel. Žije zde přibližně 200 000 cizinců, kteří se do Prahy rozhodli přestěhovat, ať už za práci, studiem, členem své rodiny či z jiných důvodů. Jejich podíl na celkové pražské populaci činí přes 15%. Necelých 40% všech cizinců pobývajících v České republice žije právě v Praze. Prahu lze tedy považovat za jedno ze západních kosmopolitních měst.

Nejpočetnější „komunity“ CTZ, které jsou v Praze významněji zastoupeny, tvoří Ukrajinci, Rusové, Vietnamci a Američané:

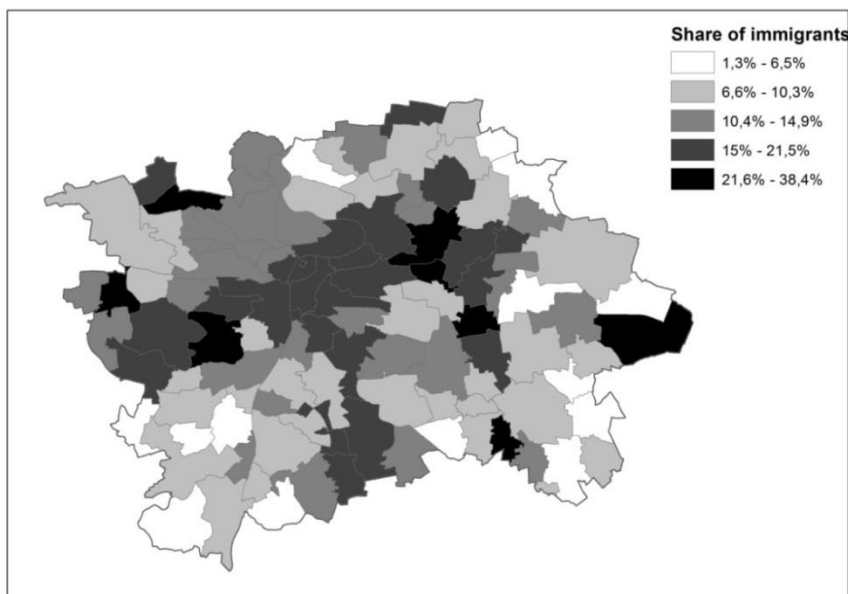
Zdroj: Ministerstvo vnitra, 2018

V Praze nebyl zaznamenán fenomén migrantských čtvrtí, které by byly obývány výhradně specifickou komunitou či komunitami migrantů. Přítomnost cizinců v rezidenčních částech Prahy není patrný na první pohled. Obrázek na následující straně znázorňuje podíl migrantů na populaci v jednotlivých městských částech Prahy. Je patrné, že rozložení migrantů je poměrně rovnoměrné a že nejvíce z nich se usadilo v širším centru Prahy (okrajové městské části mají značně menší populaci migrantů než ty, které se nachází blíže centru).

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

Zdroj: Český statistický úřad, 2015

Služby města

Hlavní město Praha usnadňuje přístup migrantům nejen ke službám skrze speciálně pro ně vytvořený web www.prahametropolevsech.eu. Cizinci se pomocí webu zorientují v základní nabídce služeb různých veřejných (včetně městských) institucí, dozvědí se, jak různé úřady fungují a kde přesně si mohou své záležitosti zařídit.

Dalším stavebním kamenem v komunikaci města s migranty je podpora vzniku mobilní aplikace Prager s praktickými informacemi o životě v Praze a informační brožura zvaná v Praze jsme doma, která slouží hlavně nově příchozím migrantům. Aplikace Prager byla vytvořena Integračním centrem Praha na základě dlouholetých zkušeností s prací s CTZ.

INTEGRA project has received funding from the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund under grant agreement № 776047

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

Město se snaží podporovat své obyvatele, kteří se nedohovoří česky a zároveň se v českém prostředí ještě neorientují skrze tzv. interkulturní služby, jejichž dostupnost zvyšuje prostřednictvím přímé grantové podpory. Interkulturní pracovníci usilují o to, aby se cizinci osamostatnili a dokázali si své záležitosti zařídit sami, ale než se tak stane, stávají se důležitým mostem mezi úřady a cizinci. Interkulturní služby financované hl. m. Praha v současnosti realizuje Integrační centrum Praha.

Školy se zejména na začátku adaptace nově příchozích žáků s odlišným mateřským jazykem na prostředí české školy, potýkají s jazykovou bariérou těchto žáků. Byl to jeden z problémů, na který ředitelé škol dlouhodobě upozorňovali Magistrát hlavního města Prahy. Město se proto před dvěma lety rozhodlo systémově a finančně podpořit výuku těchto žáků tím, že na každé městské části byla vybrána škola, která nabízí hodiny českého jazyka. Síť vybraných škol přispívá k rychlejšímu zařazení žáků s odlišným mateřským jazykem do běžné výuky. K zlepšení situace žáků cizinců slouží mnoho programů, podobná přímá podpora kraje – hl. m. Prahy je však v této formě v národním měřítku celkem unikátní.

Další dostupné služby

Služby zaměřené na migranty ze třetích zemí a jejich zapojení do společnosti v Praze zajišťuje více než 20 neziskových organizací. Mezi základní služby, které jsou cizincům nabízeny, patří odborné právní a sociální poradenství. Mnohé z nich poskytují i specifický typ poradenství, nejčastěji se jedná o psychologické, karierní či poradenství pro zranitelné skupiny klientů. Velmi vyhledávanou službou je výuka češtiny pro cizince. Některé organizace se intenzivně věnují interkulturní a komunitní práci. Informování migrantů různými cestami o dostupnosti služeb je rovněž stěžejní činností neziskového sektoru. O prosazování zájmů a práv CTZ a ostatních migrantů se nejen na území hlavního města Prahy snaží Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty. Většina služeb je dostupná zdarma, finance na činnost pocházejí z různých dotačních zdrojů, evropských či národních; na mnohé aktivity NNO přispívá hlavní město Praha.

Otázka bezpečnosti a postoje vůči CTZ

Ze studie bezpečí z roku 2015, kterou si nechalo hl. město vypracovat, vyplývá, že obyvatelé Prahy vnímají migraci a terorismus jako problém a obecně chovají nedůvěřivý postoj k muslimským imigrantům. Na druhé straně, nejlépe vnímanou komunitou migrantů byli Vietnamci. Naprostá většina respondentů uvedla, že se v okolí svých domovů cítí bezpečně. Přestože jsou výsledky studie relativně zastaralé, ukazují na specifický trend týkající se vnímání migrantů v Praze.

Celková atmosféra v Praze je negativně ovlivněná veřejným a politickým diskursem, který nerozlišuje mezi legálně pracujícími CTZ a žadateli o azyl, a v rámci kterého jsou migranti/cizinci vykreslováni jako potenciální bezpečnostní riziko. Důsledkem toho a

INTEGRA project has received funding from the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund under grant agreement № 776047

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

v kombinaci s nedostatečně transparentním postojem města vůči cizincům jsou obyvatelé Prahy ponecháni v určitém „vakuu“, ve kterém se snadněji rodí zaujaté postoje vůči CTZ.

ČÁST II:

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Desk Research

Cíle evropské integrační politiky týkající se CTZ jsou průběžně implementovány do strategických dokumentů týkajících se integrace a migrace z dílny Ministerstva vnitra – resortu, který má tuto oblast v České republice ve své díci. Priority Evropské komise jsou v České republice a tedy i v Praze realizovány zejména skrze dotace na projekty z evropských fondů.

Strategické dokumenty týkající se oblasti integrace migrantů, které v Praze postupem času vznikaly, reagovaly především na specifické potřeby města, odborné veřejnosti a migrantů zde žijících a vycházely z národní koncepce integrace. Evropské politiky jsou nicméně v současné době zaměřené zejména na integraci uprchlíků, což zcela neodpovídá českému kontextu, ve kterém se nachází relativně nízký počet uprchlíků ve srovnání s dalšími EU zeměmi.

Základním dokumentem, v němž jsou obsaženy stěžejní vize Prahy, je Strategický plán. Nejdůležitějším dokumentem, jenž se podrobně věnuje na krajské úrovni právě migrantům, je však Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců.

Strategický plán

Strategický plán je klíčový pro dlouhodobé plánování rozvoje hlavního města Prahy. V materiálech se objevuje integrace cizinců jako důležitý prvek zejména v oblasti komunitního rozvoje a v kapitole o soudržnosti společnosti. Integrační centrum Praha je v nich zmiňováno jako jeden z nástrojů integračních opatření na území hlavního města. Strategický plán rovněž obsahuje referenci na Koncepci pro oblast integrace cizinců, kterou vnímá jako součást strategického plánování.

Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců

Integrační aktivity, které se na území Prahy dějí a jsou hlavním městem podporovány, se řídí Koncepcí hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců. Pražská koncepce je shrnutím historie, popisem současného stavu v jeho celém kontextu, ale především souborem návrhů pro oblast integrace cizinců na území hlavního města Prahy do budoucích let. Současná pražská koncepce definuje základní priority integrace a příslušná doporučení, jak jejich naplnění co nejefektivněji dosáhnout: informovanost; přístup migrantů k sociálním a návazným službám; vzdělávání a soužití majoritní společnosti a migrantů. Konkrétní kroky pro realizaci priorit jsou jednou za dva roky rozpracovány v akčním plánu pražské koncepce.

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

Magistrát hlavního města Prahy a jeho role

V hlavním městě spadá agenda integrace cizinců pod oddělení národnostních menšin a integrace cizinců Kanceláře ředitele Magistrátu hl. m. Prahy. Vedle řady dalších aktivit se toto oddělení věnuje koncepční činnosti a implementaci navržených opatření prostřednictvím kompletní administrace grantových řízení v oblasti integrace cizinců. Spolupracuje s dalšími zástupci magistrátu, zástupci veřejných institucí a samosprávy. Má přehled o důležitých aktérech na poli integrace cizinců v Praze, se kterými aktivně kooperuje. Jsou jimi nejčastěji různé neziskové organizace, příspěvkové organizace či spolky.

Integrační centrum Praha o.p.s.

Integrační centrum Praha (ICP) je neziskovou organizací, která byla založena v roce 2012 hl. městem Praha za účelem koordinace integračních aktivit ve městě.

ICP poskytuje služby CTZ a zajišťuje/usnadňuje síťování mezi aktivními aktéry na poli integrace CTZ, včetně samotných migrantů.

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

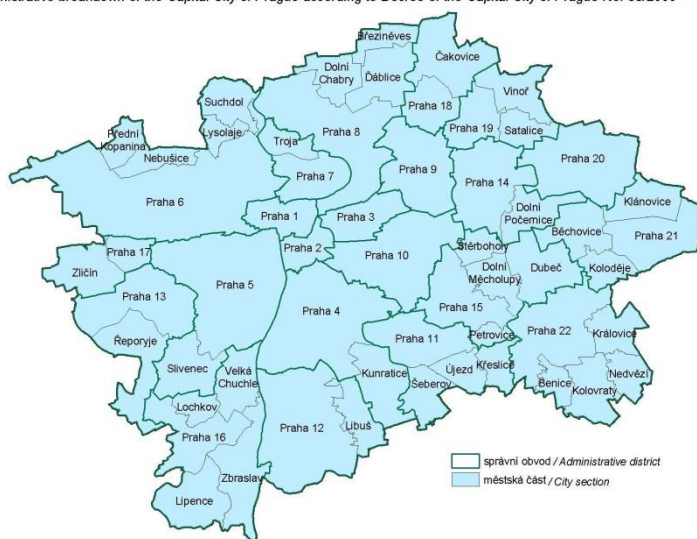
INTEGRA

Městské části a jejich role

Na většině úřadů městských částí je určen pracovník – koordinátor pro oblast integrace cizinců, který má na starosti koordinaci integračních aktivit na území dané městské části. Jeho nezastupitelná role spočívá především ve zprostředkovávání komunikace mezi jednotlivými subjekty, které se na integraci cizinců v dané lokalitě podílejí. V obou případech je nutné kofinancovat z vlastního rozpočtu určitou část nákladů, a právě proto je politická podpora integračních opatření na lokální úrovni velmi důležitá.

Správní členění hlavního města Prahy podle vyhlášky hl. m. Prahy č. 55/2000
Administrative breakdown of the Capital City of Prague according to Decree of the Capital City of Prague No. 55/2000

Platforma městských částí a magistrátu hl. m. Prahy

Platforma městských částí je řízena magistrátem, pravidelně se zde schází zástupci městských částí, kteří v dané části města mají na starosti oblast integrace cizinců. Témata, která jsou nejčastěji projednávána, souvisí s naplňováním koncepce a akčního plánu a nastavením grantového systému. Platforma napomáhá ke sdílení zkušeností mezi MČ a přispívá k efektivnějšímu nastavení lokálních integračních opatření. Motivace MČ k aktivitě je problematická, Magistrát hl. m. Prahy v tom nemá oporu v zákonech.

Regionální poradní platforma

Regionální poradní platformu organizuje Integrační centrum Praha, jejím cílem je vytvořit prostor pro setkávání odborníků z různých oblastí, zástupců městských částí a magistrátu a v neposlední řadě také migrantů či zástupců migrantských spolků. Pravidelně se zde diskutuje široká paleta témat, která s integrací cizinců souvisejí.

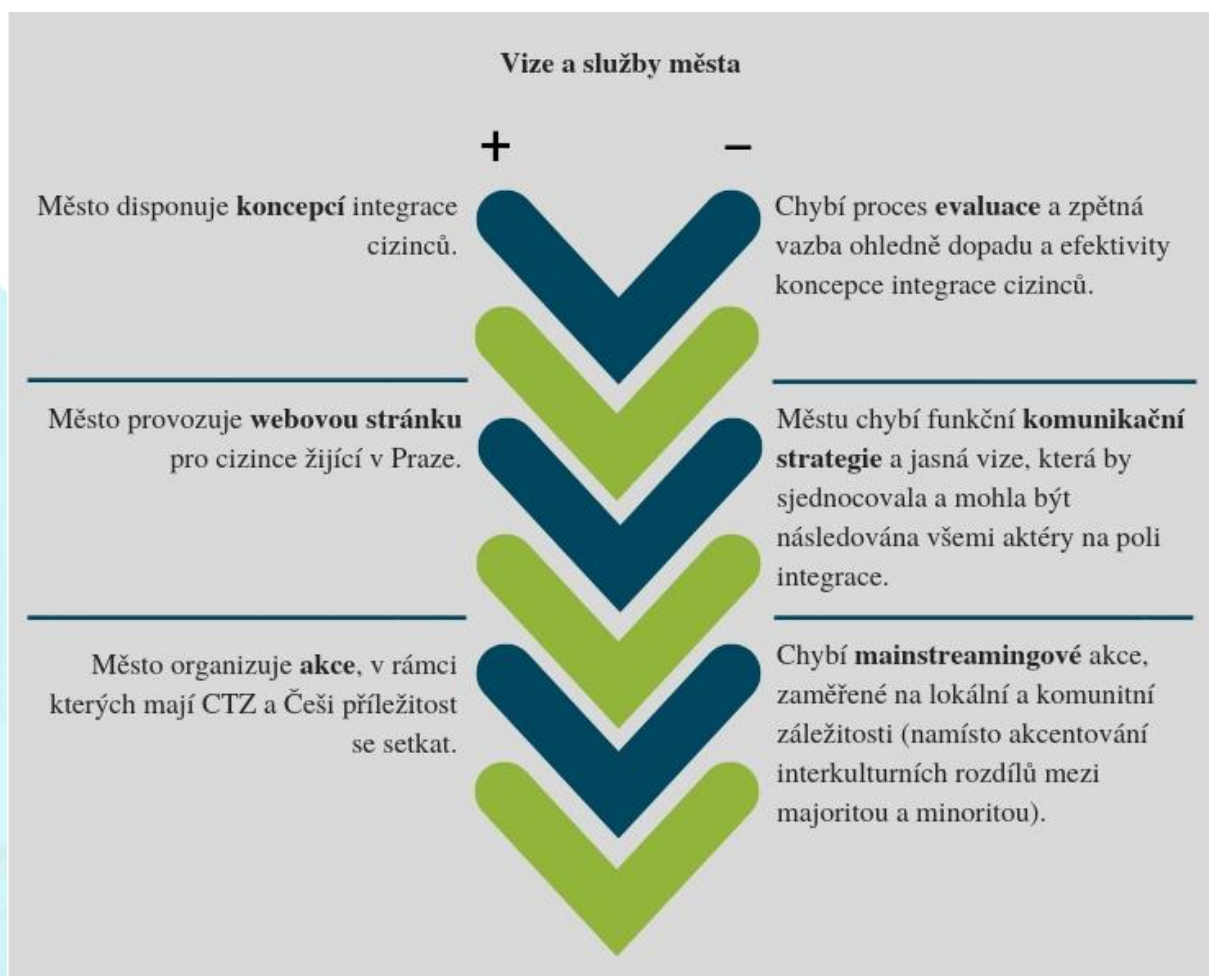

2. Focus Groups (fokusní skupiny)

Vize a služby města Prahy; sociální inkluze; bezpečnost ve městě; a vzájemné vztahy mezi CTZ a českou majoritou byla hlavní témata diskusí v rámci 2 fokusních skupin, které se uskutečnily 14.5. a 11.6. 2018. Těchto fokusních skupin se zúčastnilo celkem 20 lidí, včetně zástupců státní správy i samosprávy, městské policie, výzkumných a akademických institucí, neziskových organizací a samotných CTZ.

Z proběhlých diskusí bylo vyvozeno několik závěrů. Za prvé, navzdory tomu, že je česká společnost značně předpojatá v otázce přijímání migrantů, integrace CTZ není v české společnosti relevantním tématem. Za druhé, komunikace ohledně integrace migrantů mezi městem a místní samosprávou na straně jedné a obyvateli Prahy na straně druhé, je nedostatečná. Za třetí, město Praha se potýká s otázkou integrace relativně dobře, udělalo několik kroků správným směrem, stále ale existují „bílá místa“ a problémové oblasti, kterým je zapotřebí se věnovat, jako např. chybějící preventivní opatření.

Hlavní zjištění

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

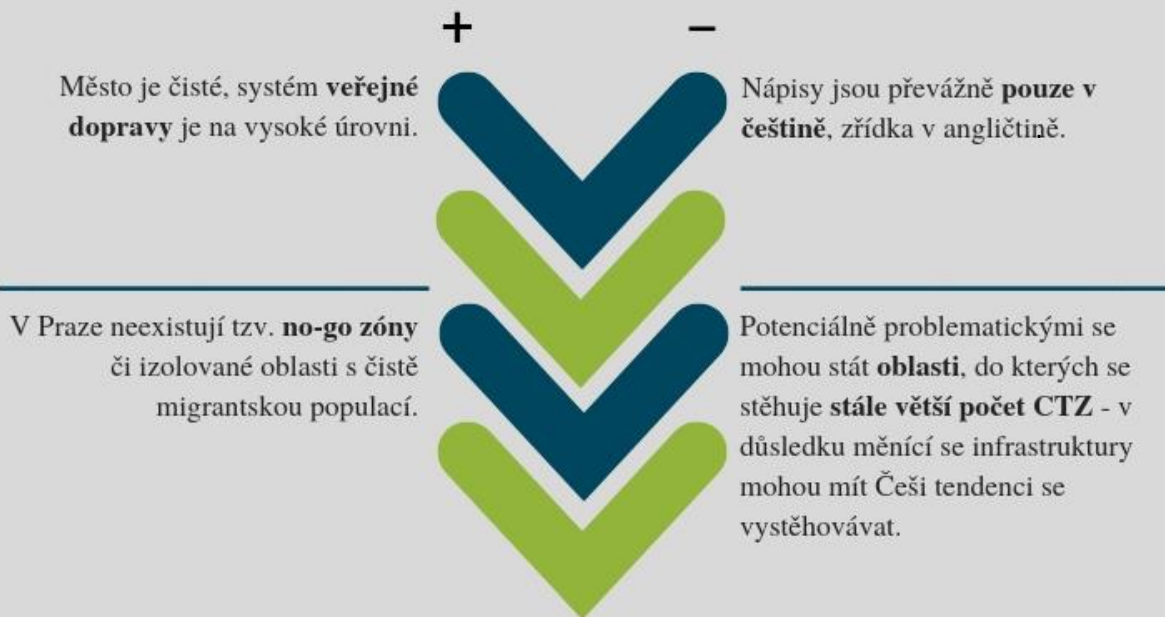
INTEGRA

INTEGRAČNÍ
CENTRUM
PRAHA

Sociální inkluze a občanská angažovanost CTZ a dalších migrantů

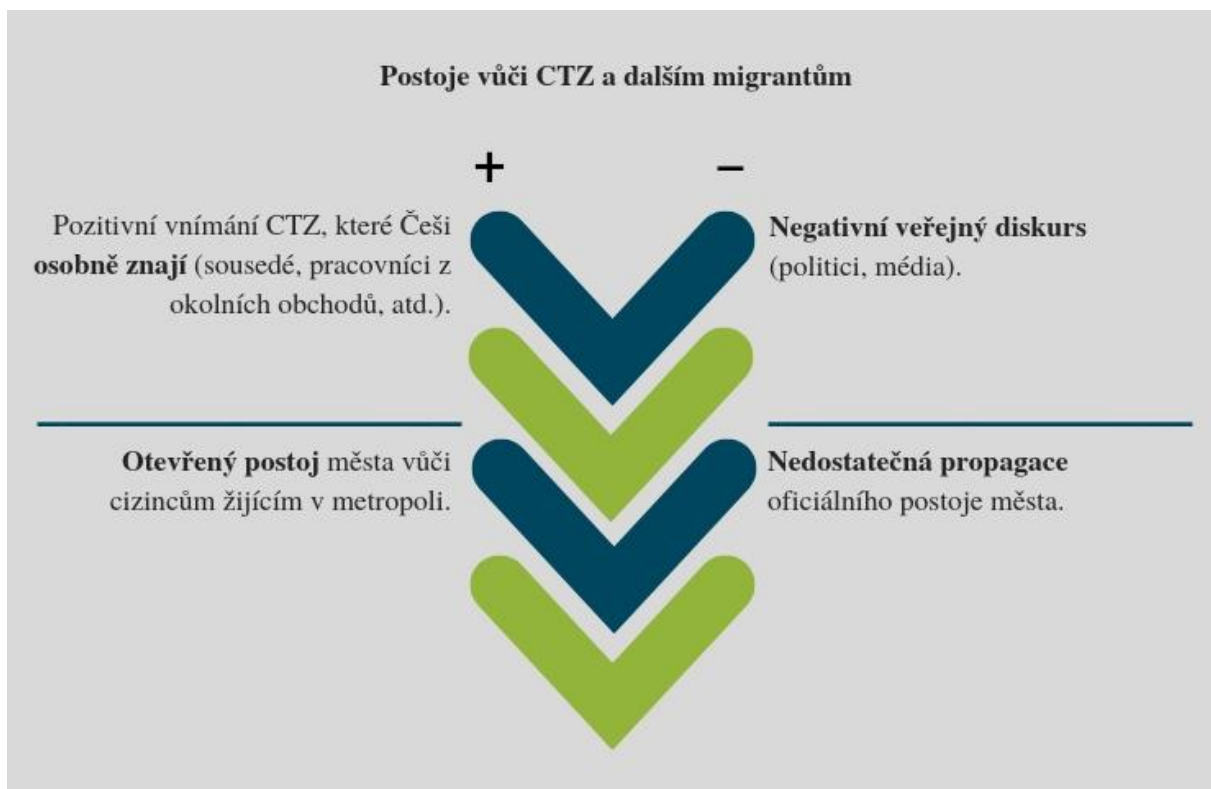
Prostředí města a pocit bezpečí

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

3. Evaluační procházky městem s dotazníkem

Součástí hodnocení města byly tři evaluační procházky městem s dotazníkem, kterých se zúčastnilo 20 lidí (představitelé hl. města, městských částí, ministerstva vnitra, neziskového sektoru, EU občanů, CTZ a Čechů).

První procházka se uskutečnila v městské části Praha 7, která se nachází v blízkosti centra města, a která se vyznačuje etnicky a národnostně rozmanitou populací a rozsáhlou vietnamskou tržnicí. Druhá procházka se konala v největší vietnamské tržnici ČR, která se nachází v městské části Praha Libuš. V rámci poslední procházky účastníci navštívili centrum města, včetně Hlavního nádraží a jednoho z nejnavštěvovanějších míst v ČR – Václavského náměstí.

Celkem bylo vyplněno 26 dotazníků (účastníky procházek i několika dalšími účastníky, především z řad pracovníků v oblasti integrace). Účastníci hodnotili jednotlivé aspekty na stupnici od 1 do 5 (1 – nejhorší, 5 – nejlepší). Nejlépe hodnocenými byly aspekty týkající se vybraných služeb poskytovaných hl. městem:

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

**INTEGRAČNÍ
CENTRUM
PRAHA**

Vize a služby města

	Skóre	Bez odpovědi
Město disponuje strategií, která propaguje diverzitu a rovné příležitosti CTZ a dalších migrantů.	3,92	0%
Integrace CTZ a dalších migrantů je adekvátně podporována městem, po finanční i organizační stránce.	4,17	7,69%
Město disponuje strukturami, které podporují a zajišťují zapojení komunit CTZ do tvorby místní politiky.	3,00	7,69%
CTZ a další migranti mají přístup k informacím o daném městě a tyto informace jsou dostupné v příslušných jazycích.	3,88	3,85%
Město zjednodušuje poskytování služeb migrantům skrze tzv. "one-stop shops", online portály, interkulturní mediaci, atd.	3,60	23,08%
Město spolupracuje se zaměstnavateli a vzdělávacími a neziskovými organizacemi za účelem zvýšení konkurenceschopnosti migrantů na trhu práce.	3,48	19,23%
Město nabízí snadný a levný přístup k počítačům a internetu (zdarma nebo za minimální poplatek) ve veřejných prostorách (místní úřady, komunitní centra a knihovny, atd.).	4,24	3,85%
Město pravidelně monitoruje a vyhodnocuje svou integrační politiku (např. strategické dokumenty pro rozvoj města, společenské, vzdělávací a kulturní služby, příslušné akční plány, atd.)	4,26	26,29%

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

Na druhé straně, mezi nejhůře hodnocenými aspekty byla dostupnost nájemního bydlení, existence flexibilních možností pro dobrovolnictví CTZ, existence nástrojů a struktur podporujících angažovanost CTZ a pozitivní vyobrazování CTZ v lokálních médiích. Více než třetina účastníků nezodpověděla otázku týkající se finanční a jiné podpory města v oblasti sdružování a spolkové činnosti CTZ:

Sociální inkluze a občanská angažovanost komunit CTZ a dalších migrantů

	Skóre	Bez odpovědi
Město vhodným způsobem a v různých jazycích propaguje možnosti zapojení CTZ.	3,42	26,29%
Město finančně či jinak podporuje vznik migrantských spolků/organizací, jejich rozvoj a aktivity.	3,69	38,46%
Existuje celá škála dobrovolnických aktivit pro CTZ a další migranty, včetně zaškolení, odborného vedení, kompenzace osobních nákladů a vyjádření uznání za odvedenou práci	2,90	23,08%
Dobrovolnické/neziskové organizace podporují a zprostředkovávají zapojení CTZ.	4,25	23,08%
Existují iniciativy a komunitní akce podporované městem, které vytvářejí prostor pro interkulturní setkání a dialog mezi různými komunitami žijícími ve městě.	4,25	7,69%
CTZ jsou médiem vyobrazováni v pozitivním světle a bez předsudků.	3,00	3,85%
Kulturní nabídka města včetně muzeí, galerií, kulturních akcí a programů, poskytování grantů, atd., reflektuje diverzitu populace města a vytváří prostor pro kulturní sebevyjádření CTZ a dalších migrantů.	3,83	7,69%

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

Nejlépe hodnocenou oblastí bylo prostředí města a pocit bezpečí, s výjimkou dostupnosti veřejného a komerčního nájemního bydlení, které bylo nejhůře hodnoceným aspektem celého dotazníku. Účastníci také často nevěděli, zda město disponuje dostatečnými prostředky na boj proti nenávistným projevům a zločinům z nenávisti.

Prostředí města a pocit bezpečí

	Skóre	Bez odpovědi
Bezpečnost ve městě je podpořena dobrým osvětlením, policejními hlídkami a osvětou/vzděláváním v rámci komunit – jakým typem vzdělávání?	4,04	7,69%
Ulice a trasy MHD jsou dobře označené v českém i anglickém/jiném jazyce.	3,96	3,85%
Veřejné budovy jsou dobře označené zvenku i zevnitř.	4,19	0%
V dané lokalitě je dostatek venkovních i vnitřních toalet. Toalety jsou snadno přístupné a čisté.	3,38	7,69%
MHD je cenově dostupná, ceny jsou stabilní a jsou uvedené vždy jasně a přehledně.	4,46	0%
MHD je bezpečná a spolehlivá, jezdí pravidelně a často, včetně nocí a víkendů.	4,65	0%
Jízdní řády a další informace o MHD jsou úplné a snadno dostupné v českém a anglickém/jiném jazyce.	4,15	0%
Město disponuje dostatečnou nabídkou sociálního a komerčního bydlení.	2,86	15,38%
V sociálně znevýhodněných lokalitách, kde se nachází větší procento migrantů se město snaží aktivně předcházet (prostorové) segregaci poskytováním potřebných služeb a včasným řešením případných problémů.	3,27	15,38%
Město disponuje adekvátními mechanismy a prostředky k efektivnímu řešení zločinů z nenávisti a nenávistných projevů.	3,11	30,77%

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

Část dotazníku, která se týkala postojů majority vůči CTZ a dalším migrantům, se vyznačovala vysokým procentem otázek ponechaných bez odpovědi. To svědčí o tom, že lidé často neznají oficiální stanovisko města v těchto záležitostech.

Postoje majority vůči CTZ a dalším migrantům

	Skóre	Bez odpovědi
Město monitoruje vnímání CTZ a dalších migrantů majoritní společností za účelem rozvoje politiky města.	3,44	30,77%
Město sbírá, srovnává a analyzuje data a informace týkající se migrace a diverzity ve městě.	3,95	15,38%
Město podporuje pocit sounáležitosti a sdílené identity všech občanů města včetně CTZ a dalších migrantů.	3,74	11,54%
Komunikační kanály města (publikace, webové stránky, tiskové zprávy, rozhovory, veřejná prohlášení, atd.) adekvátně propagují pozitivní obraz migrantů ve městě.	3,45	15,38%
Komunity migrantů se viditelně zapojují do smysluplných veřejných kampaní, a i dalšími aktivitami přispívají ke svému pozitivnímu obrazu ve společnosti (existují příklady dobré praxe příslušníků komunit CTZ).	3,24	19,23%

Závěrem lze říci, že město Praha je bezpečným městem, které nabízí vysokou úroveň veřejných služeb. Chybí jí ale dobrá komunikační strategie a preventivní opatření. Zatímco zaměstnanci neziskového sektoru hodnotili situace více kriticky, CTZ a úředníci hodnotili celkovou situaci pozitivněji. Ukázalo se také, že CTZ (často z důvodu, že pocházejí ze zemí, kde podobné služby neexistují, a proto je ani nenapadne je vyhledávat), ale i další obyvatelé Prahy jsou nedostatečně informováni o tom, co město dělá (zejména vzhledem k existující koncepci integrace cizinců) či financuje v oblasti integrace. Město by tedy mělo zapracovat na své komunikační strategii a vyvinout efektivní preventivní opatření proti nenávisným projevům a zločinům z nenávislosti.

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

4. PhotoVoice

Aktivita PhotoVoice se uskutečnila mezi 7. červnem, kdy proběhlo úvodní setkání účastníků, a 16. srpnem, kdy se uskutečnil závěrečný workshop pro zájemce. Aktivitu se zúčastnilo 20 lidí žijících v Praze, migrantů i Čechů, včetně zástupců neziskového sektoru a pražského magistrátu. Účastníci zaslali do projektu cca 150 fotografií, na kterých zachytili jak pozitivní tak negativní stránky integrace v Praze.

Mnoho účastníků, především z řad migrantů, pojalo zadané téma relativně abstraktně, vyjadřujíc pomocí fotek svou osobní zkušenost s integrací v Praze a jejich dojmy, pocity a postřehy s ní spojené. Je zajímavé, že navzdory tomu, že byli účastníci vyzváni k zachycení jak pozitivních, tak i negativních stránek integrace, mnoho z nich se záměrně zaměřilo na pozitivní aspekty jejich života v Praze, přestože přiznali, že v průběhu jejich procesu integrace museli čelit mnoha problémům a výzvám.

“Integrace je pro mě adaptace, objevování nových věcí a učení se vidět krásu proměny, stejně jako se adaptujeme, objevujeme a oceňujeme krásu měnících se ročních období” (E. B.):

Podzim

Zima

Jaro

Léto

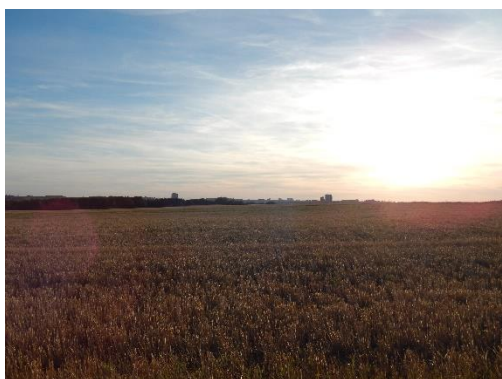
This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

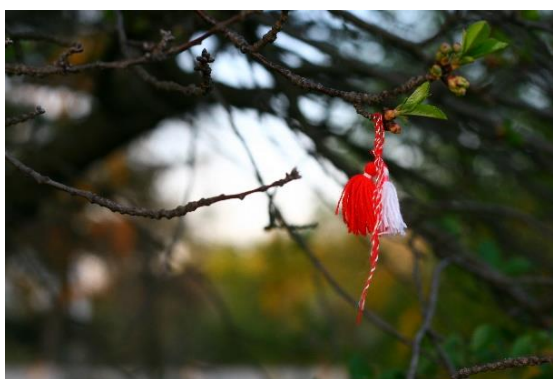

Další z účastnic vyjádřila skrze své fotografie, jak se postupem času měnilo její vnímání Prahy i její role/pozice v ní. Pomocí fotografií a komentářů vyjádřila, jak se z “pouhé turistky” stala “průzkumnicí, která se snaží dozvědět co nejvíce o historii a kultuře České republiky” a nakonec “Pražankou”, která se “vyhýbá davům turistů, objevuje skrytá, méně turistická, zajímavá místa a vnímá Prahu z úplně nového úhlu pohledu” (N. A.).

Jelikož proces integrace může být náročný, účastníci PhotoVoice opakovaně zdůrazňovali důležitost přítomnosti něčeho “známého”, “kousku domova”, díky kterému se cítí méně osamělí v nové zemi a cizí kultuře. “Občas, když se mi stýská, hledám místa, která mi připomínají domov” (N. A.) nebo “Praha je *martenitsa* v parku” (Z. S. T.).

(N. A.)

(Z. S. T.)

Účastníci dále zmiňovali důležitost komunity a přátel. “Lidé, které v Praze potkávám, jsou pro mě jednou z nejdůležitějších věcí. Sdílíme navzájem zkušenosti a je nám fajn” (N. A.).

(N. A.)

(E. D.)

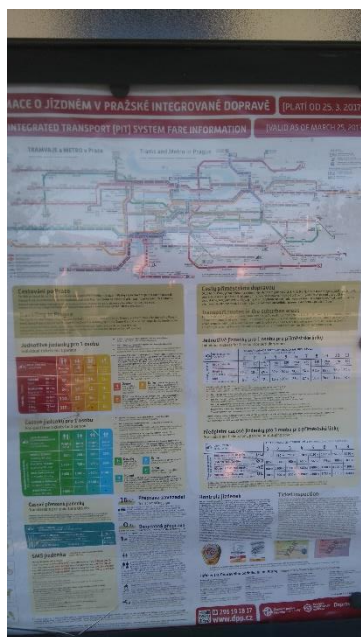
This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

Vize a služby města

Některé z fotek účastníků poukázaly na problémy a bariéry, se kterými se cizinci v Praze potýkají. Na druhé straně ale mnoho fotek demonstrovalo příklady dobré praxe a zachytilo určitou snahu podat nově příchozím cizincům, i těm trvale žijícím v Praze, pomocnou ruku.

Série fotek z evaluační procházky městem na Praze 7 – „Praha, metropole všech“ – snaha se cení (Autor anonymní).

Sociální inkluze a občanská angažovanost CTZ a dalších migrantů

Někteří z účastníků využili PhotoVoice jako příležitost informovat o práci, kterou dělají pro cizince, za účelem usnadnění jejich integrace do české společnosti – např. A.M. sdílela fotky z akcí organizovaných Komunitním centrem OPU pro děti cizinců žijících v Praze. Další z účastníků sdílel výsledky práce organizace KULTURUS, v rámci které ruská komunita žijící v Praze seznamuje širší veřejnost se současnou ruskou kulturou a uměním.

Jak může vypadat integrace. “(...) vidět společně děti ze všech koutů světa, jak se vzájemně poznávají a krásně spolu vycházejí, je pro nás velmi motivující” (A. M.).

INTEGRA project has received funding from the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund under grant agreement № 776047

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

Kulturus – festival relevantní současné ruské kultury (A.L.).

Prostředí města a pocit bezpečí

Mnoho účastníků také zachytilo na svých fotografiích “krásy Prahy”. Jak se ale pokusila ukázat jedna z účastnic, jsou to často právě cizinci, kteří mají svůj podíl na kráse a čistotě Prahy, což bývá českou majoritou často opomíjeno:

(Z. S. T.)

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

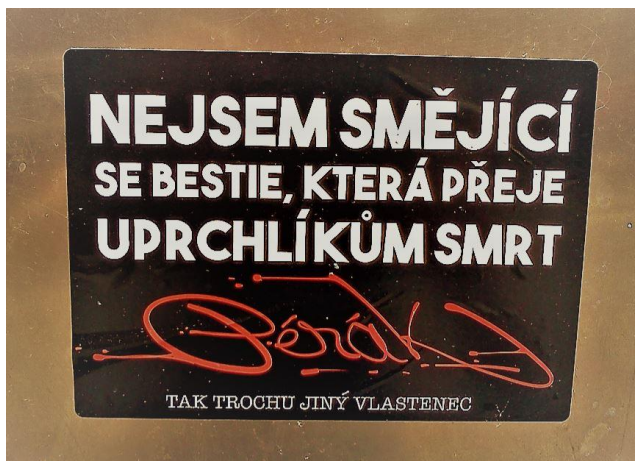

Postoje vůči CTZ a dalším migrantům

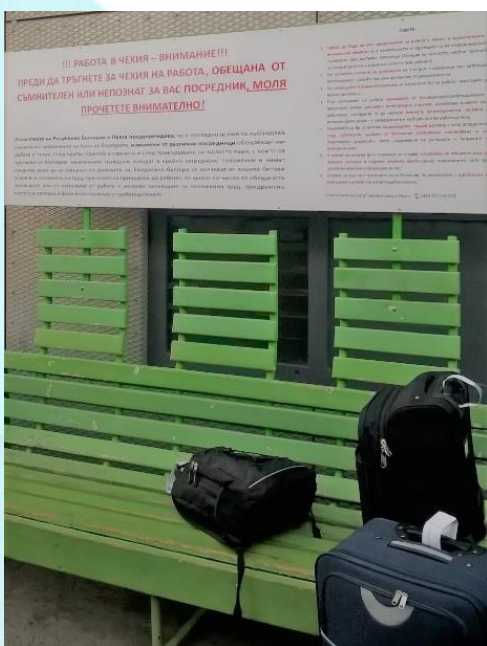
Protikladné názory české společnosti na otázky migrace a integrace byly zachyceny účastníky Ja. J. a Ju. J., kteří vyfotili pro-imigrační i anti-imigrační postoje vyjádřené pomocí grafity, nápisů či samolepek v různých částech Prahy. Jak poznamenala Ju. J.: “Lidé jsou frustrovaní a chtějí vyjádřit svou frustraci (...). Co vidíme v ulicích na nás má obrovský vliv, definuje nás to.”

(Ja. J.)

(Ju. J.).

“Vítejte v ČR. Pozor na padělané bankovky a nepoctivé pracovní agentury.“ Informační cedule pro nově příchozí, Florenc (Ju. J.).

INTEGRA project has received funding from the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund under grant agreement № 776047

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

Z fotografií zaslaných účastníky PhotoVoice lze vyvodit několik závěrů. Na jedné straně fotografie demonstrovaly, že Praha je, do značné míry, městem přátelským k CTZ a dalším migrantům – jejím sloganem je Praha, metropole všech, různými prostředky se snaží pomoci cizincům s orientací v nové společnosti a integrací do ní. Na druhé straně fotografie i následná diskuse s účastníky ukázala, že stále existuje prostor pro zlepšení, ať už se jedná o jazykovou bariéru či anti-imigrační nálady převažující v současné české společnosti. Příklady nenávistných graffiti navíc poukázaly na přítomnost a možné nebezpečí nenávistných projevů, jež by neměly být brány na lehkou váhu.

Aktivita PhotoVoice potvrdila potřebu komunikační strategie a informační kampaně zaměřené na informování veřejnosti o tématu migrace, přítomnosti cizinců v Praze a jejich pozitivním přínosu pro Prahu i českou společnost jako celek. Ukázala také, že integrace je individuální proces, skládající se z mnoha stádií, která souvisejí s různými druhy potřeb ze strany cizinců, což by jednotliví aktéři na poli integrace měli brát v potaz při plánování služeb pro cizince.

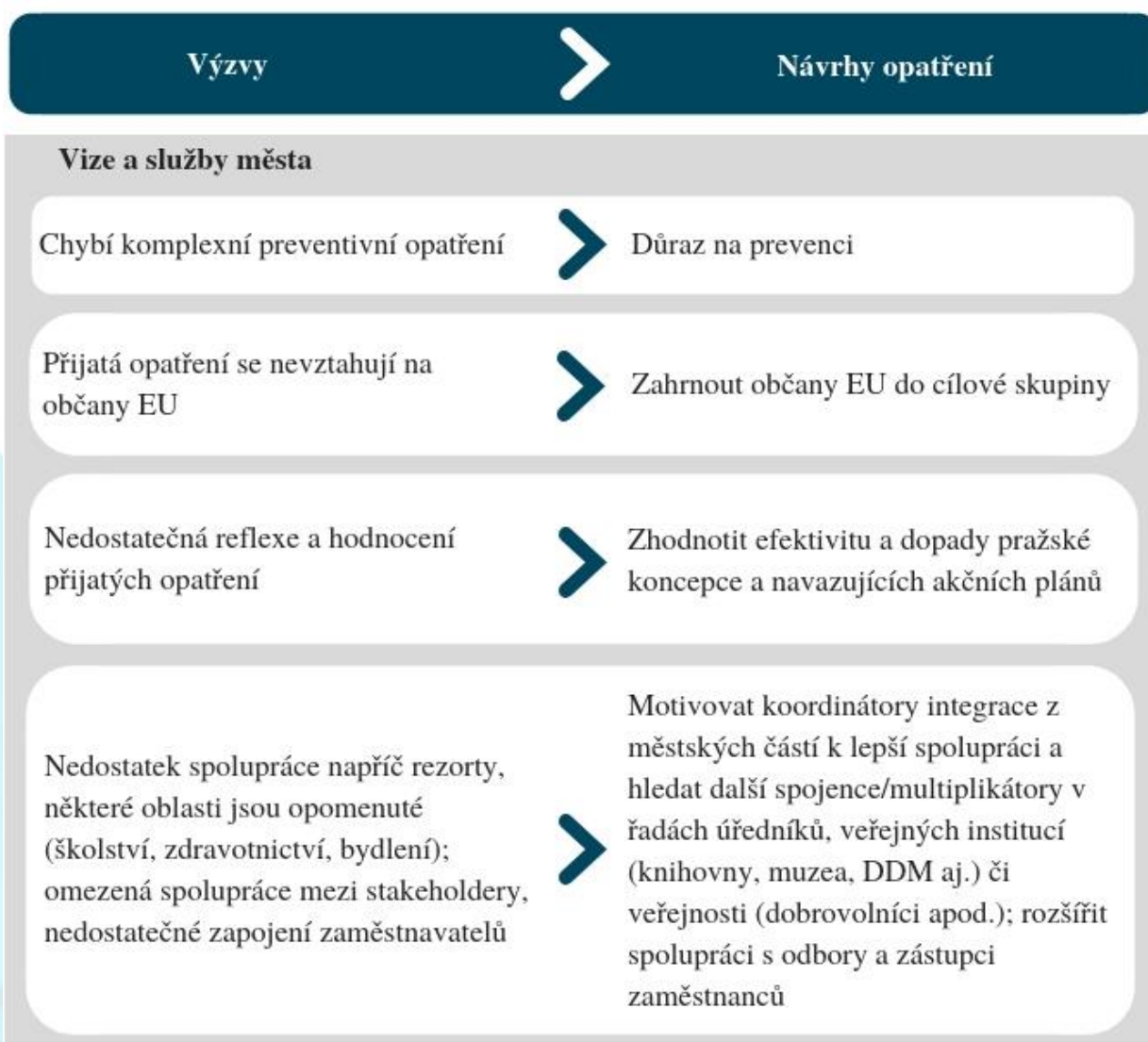
Interkontinentální úsměv (B. L.).

ČÁST III.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Na úplný závěr lze říci, že Praha si je vědoma přítomnosti CTZ a zohledňuje je ve svých strategických materiálech. Praha udělala důležité kroky směrem k tomu, aby se stala interkulturním městem otevřeným diverzitě a schopným se s ní vyrovnat. Stále ale existuje prostor pro zlepšení a v rámci tohoto hodnocení města bylo identifikováno několik výzev a problémů, spolu s doporučeními, jak danou situaci zlepšit:

Aktivity zaměřené na cizince preferovány na úkor mainstreamingových akcí

Snažit se o maximální mainstreaming v oblasti integrace napříč strategickými materiály i v rámci praktických opatření; skloubit akce pro cizince a majoritu (změna nastavení výzev; pořádat akce, které reflektují reálnou skladbu jednotlivých komunit); podpořit učitele, aby věděli jak pracovat s pluralitou bez toho, aby zdůrazňovali původ dětí)

Přetrvávající diskuse bez jasných výsledků a změn

Přehodnotit fungování regionální poradní platformy a více se zaměřit na tematická setkání

Nedostatečná komunikace a informovanost na straně majority i cizinců

Rozvoj práce v terénu, evaluace potřeb obyvatel města; městské části by měly udělat výzkum/analýzu situace migrantů na svém území a výsledek využít k tvorbě místních strategií/komunitního plánování

Nedostatečná evaluace potřeb obyvatel města

Rozvoj práce v terénu, evaluace potřeb obyvatel města; městské části by měly udělat výzkum/analýzu situace migrantů na svém území a výsledek využít k tvorbě místních strategií/komunitního plánování

Úřadům chybí připravenost, ochota, spolupráce

Navýšit počty zaměstnanců úřadů, otevřít úřady lidem, školit úředníky; zapojit české občany s migrantským původem/historií do místní samosprávy

This project is funded by the European Union's Asylum, Migration and Integration Fund

INTEGRA

Sociální inkluze a občanská angažovanost

Diskriminace v práci, bydlení

Nepřehlížet existující diskriminaci

Nedostatečné zapojení migrantů do poradních a rozhodovacích procesů

Aktivně zapojit mladé lidi do procesu integrace

Chybějící občanská společnost na nejnižší úrovni; město nedokáže oslovit všechny své obyvatele

Podpora občanské angažovanosti na lokální úrovni; rozvoj a podpora komunitních aktivit a participace; podpora kvalitního veřejného života, jehož se cizinci aktivně účastní

Prostředí města a pocit bezpečí

Informace převážně dostupné pouze v češtině, zřídka v angličtině

Zajistit nápisy a poskytovat informace o dostupných službách města v dalších jazycích

Potenciálně problematickými se mohou stát oblasti, kam se stěhuje více a více CTZ. Narůstající pravděpodobnost vzniku sociálně-vyloučených lokalit

Monitorovat potenciálně problematické oblasti, podporovat rozvoj pocitu komunitní sounáležitosti vztahující se k určitému místu

Postoje vůči CTZ a dalším migrantům

Nedostatečná medializace integrace cizinců

Publikovat pozitivní zprávy o integraci v médiích; angažovat veřejně známé osobnosti, které mají pozitivní postoj k cizincům

Negativní veřejný diskurs (médiá, politici)

Poskytnout alternativní zdroje objektivních informací, školit média v informování o pozitivních aspektech migrace

This project is funded by
the European Union's
Asylum, Migration and
Integration Fund

INTEGRA

ČÁST IV.

DOBRÁ PRAXE

V rámci tohoto hodnocení bylo identifikováno několik příkladů dobré praxe v oblasti integrace cizinců na území hl. m. Prahy.

Praha disponuje webem www.prahametropolevsech.eu a mobilní aplikací Prager, které byly vytvořeny speciálně pro cizince žijící v Praze (v několika jazykových mutacích) za účelem zvýšení jejich informovanosti.

Neziskový sektor poskytuje cizincům interkulturní služby, které jim pomáhají s orientací v nové společnosti či komunikací s úřady a dalšími institucemi, a představují tak důležitý most mezi cizinci a městem. Některé tyto služby jsou financované samotným magistrátem. Neziskové organizace dále poskytují cizincům profesionální poradenství (právní, sociální, psychologické, kariérní) i kurzy češtiny. Některé se zaměřují na komunitní práci a organizují pro cizince i Čechy rozličné akce, vytvářejíc tak příležitosti ke vzájemnému setkávání.

Za účelem zlepšení a urychlení adaptace/integrace dětí migrantů do českého školství město Praha (ve spolupráci s vybranými školami) systematicky a finančně podporuje poskytování hodin češtiny speciálně pro tyto děti.

Integrační centrum Praha pravidelně organizuje Regionální poradní platformu, v rámci které se setkávají experti, zástupci městských částí, magistrátu i migrantů a migrantských organizací, aby společně diskutovali a řešili důležitá témata z oblasti integrace. Magistrát hl. m. Prahy navíc organizuje Platformu městských částí, kde se setkávají koordinátoři integrace z jednotlivých městských částí, sdílejí navzájem své zkušenosti a spolupracují na zefektivnění implementace a fungování lokálních integračních opatření.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Action Plan on the Integration of Third Country Nationals [online]. Evropská komise, 2016. [cit. 21.6.2018]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_action_plan_integration_third-country_nationals_en.pdf

Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců – ve vzájemném respektu [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2015. [cit. 25.6.2018]. Dostupné z: file:///C:/Users/NT-47/Downloads/aktualizovana_KIC_a_Postup-Usneseni_Vlady_CR_c_26-2016.pdf

Aktualizovaná koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců [online]. Magistrát hl. m. Prahy, Integrační centrum Praha, 2018. [cit. 20.6.2018]. Dostupné z: <http://metropolevsech.eu/wp-content/uploads/2018/03/Aktualizovan%C3%A1-1-Koncepce-HMP-pro-oblast-integrace-cizinc%C5%AF.pdf>

Analýza pocitu bezpečí 2015 [online]. Magistrát hl. m. Prahy, Ipsos, 2015. [cit. 21.6.2018]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_zdravotnictvi_socialni_pece/prevence_kriminality/analyzy_pocitu_bezpecni/index.html

Cizinci v České republice, 2015 [online]. MPSV. [cit. 20.6.2018]. Dostupné z: <http://cizinci.cz/cs/>

Český statistický úřad, 2018 [online]. [cit. 18.6.2018]. Dostupné z: www.czso.cz

Integrační centrum Praha, 2016 [online]. ICP. [cit. 20.6.2018]. Dostupné z: www.icpraha.com

Konsorciurne nevládních organizací pracujících s migranty [online]. [cit. 22.6.2018]. Dostupné z: www.migracnikonsorciurne.cz

Ministerstvo vnitra České republiky, 2018 [online]. MVČR. [cit. 15.6.2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/>

Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců - ve vzájemném respektu [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2017. [cit. 26.6.2018]. Dostupné z: file:///C:/Users/NT-47/Downloads/2018_Postup_pri_realizace_KIC-2018_-_usneseni_vlady_c_10-2018.pdf

Praha Metropole všech, 2018 [online]. Magistrát hlavního města Prahy. [cit. 21.6.2018]. Dostupné z: <http://metropolevsech.eu/cs/>

Strategický plán hl. m. Prahy: návrhová část - Aktualizace 2016 [online]. Magistrát hl. m. Prahy, Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2016. [cit. 21.6.2018]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/sps/SP/FINAL/2442_IPR_Strategicky_plan_kniha_1.pdf